

3062

266

Z-17

1889

ՅԱԿՈԲՈՍԻ “ԱՅՍՈՐ”Ը

Բ. 2001

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۲۷ جاذی الاول ۳۰۶
و ۱۷ کابون ثانی ۳۰۴ تاریخلی و ۱۰۴۱ نومرولی
رخصتنامہ سیلہ نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان مسیونر شرکعتی طرفندن تسوید اوله ورق
طبع اولمشدر

ԿՈՍՏԱՆԴՆՆՈՒԴՈՒԼԻՍ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՅԱՃԵԱՆ

1889

266
Z-17

2010

2774

266
Z-17

ՅԱԿՈԲՈՍԻ «ԱՅՍՈՐ» Ը

1001
987

Յակոբոս էր գիւղացի տղայ մը, եւ մինչեւ որ եղաւ տասներեք տարեկան, զօրաւոր կ'երեւէր ուրիշ տղոց պէս: Սովորութիւն ըրած էր երթալ Կիրակնօրեայ դպրոց եւ սորվիլ իւր Սուրբ Գրոց դասը, եւ շատ ուշադրութեամբ մտիկ ընել խօսուածներուն, բայց սիրտը տակաւին չէր տուած իւր Փրկչին: Ըսած է ինձ թէ կը ջանար մոռնալ այն խօսքերը զորս լսած էր Կիրակնօրեայ դպրոցին մէջ, թէ անոնք երբեմն կը հնչէին իւր գլխուն մէջ բոլոր չաբաթը, եւ թէ մահուան երկիւղը շատ անգամ վրան կը յարձակէր սոսկալի կերպով, վրան զի կը խորհէր թէ տակաւին պատրաստ չէր մեռնելու: Ըսած էր ինձ որ թէպէտ իրեն հաճելի չէր ըսել իւր աղօթքները, սակայն չէր համարձակեր առանց աղօթքի մտնել անկողին, եւ թէ միշտ «առելի ապահով» կը զգար երբ ըսած ըլլար Տէրունական Աղօթքը կամ իւր սորված ուրիշ մէկ աղօթքը: Այն ժամանակ չէր գիտեր բան մը աղօթքին ճշմարիտ նշանակութեան վրայ:

Ի վերջոյ կամաց կամաց վրան եկաւ հիւանդութիւն որ էր հիւժախտութիւն. բայց ժամանակ մը կարող էր պտըտիլ գիւղին մէջ եւ ծաղիկներ ժողվել դաշտերէն: Այն ատեն չէր խորհեր թէ իւր հիւանդութիւնը ծանր բան էր: Միշտ սա յոյսն ունէր թէ ոյժը վրան պիտի գար նորէն եւ ըլլար միւս տղոց նման: Շատ կը խրատէր կրօնական խօսքեր լսելէ, եւ շատ անգամ կը զգուշանար երեցին պատահելէ, վախճանով թէ նա ծանր բան մը պիտի խօսէր իրեն, եւ սակայն չէր կրնար երբեմն չխորհիլ ծանրութեամբ եւ յաճախ չփափաքիլ զգալ ապահովութիւն:

Վերջապէս եկաւ ժամանակը երբ այլ եւս չէր կրնար տունէն դուրս ելլել. այն ատեն բարեկամները սովոր էին երթալ նստիլ աւնոր քով իւր սենեակին մէջ, եւ ես ամէն օր կ'երթայի կը կարդայի եւ կը խօսէի անոր հետ: Օր մը կէս օրէն ետքը կարդացի Զաքէոսի պատմութիւնը (Ղուկ. ԺԹ. 1-10), եւ սա խօսքերը. «Պէտք է ինծի այսօր քու տունդ կենալ» (համար 5), միջոց եղան որ Յակոբոս ուղղակի առաջնորդուէր Յիսուսի: Կանգ առի այդ համարին վրայ որպէս զի քիչ մը խօսէի. եւ ահա տղան դառնապէս կուլար, եւ գոչեց, «Ո՛հ, կը փափաքիմ որ

Յիսուս այսօր իմ քովս ըլլայ: Կ'ուզեմ զնա ընդունիլ հիմա»: Յետոյ ծնկան վրայ եկանք, եւ նա իւր կցկտուր խօսքերով տուաւ զինք Յիսուսի: Այն օրը երեկոյեան դէմ կրնար ըսուիլ Յակոբոսի համար, ինչպէս ըսուած է Զաքէոսի համար, թէ «արտորայով վար իջաւ, եւ ուրախութեամբ ընդունեց զանիկա» (համար 6): Այդ օրէն սկսեալ բնաւ ետ չդարձաւ, կ'երթար ուղղակի առաջ. թէպէտ ունեցաւ իւր ամպամած օրերը, փորձութեան օրերը, բայց միշտ ասպարէզէն դուրս կու գար աւելի յաղթող եղած Անով որ սիրեց զնա:

Յակոբոս շատ համարձակ էր ուրիշներու խօսելու մասին Յիսուսի վրայով, թէպէտ շատ դժուար կը գտնէր այդ բանը, վասն զի բնութեամբ քաջուող եւ երկչոտ տղայ մըն էր: Շատ անգամ կ'ըսէր թէ բոլոր կազմութեամբը կը դողար երբ կը խորհէր խօսելու վրայ. իւր եռանդն ա'յնչափ մեծ էր. բայց վերջերը կարող էր ըսել. «Նա շատ դիւրին կը գտնեմ հիմա խօսիլ Անոր վրայ. չեմ կրնար չխօսիլ»: Սովորութիւն ըրած էր զրեթէ միշտ աղօթք ընել. յոյժ փոքր բանի մը համար ալ աղօթք կ'ընէր: Օր մը ըսաւ ինծի. «Աղօթելու սկսելէ առաջ, շատ հաճելի է կենալ եւ խորհիլ թէ Յիսուս

խնքը սենեակին մէջ ներկայ կը գտնուի, եւ զգալ թէ այնչափ մօտ է մեզի որ փոյթ չէ թէ ինչ բառեր կը գործածենք, վասն զի Նա կը տեսնէ եւ զիտէ թէ ինչ բանի կարօտ ենք : Երբ կը մտածեմ ասոր վրայ, Նա այնչափ մօտ կ'երեւի ինծի որ կը զգամ որ իբր թէ կը տեսնեմ զՆա դէմ առ դէմ իմ առջեւ : " Գիշեր մը այնչափ յայտնի կը զգար Քրիստոսի ներկայութիւնը՝ որ ըսաւ. "Գրեթէ կրնայի հաւատալ որ կը զգայի թէ անոր ձեռքը գլխուս վրայ էր :"

Երբեմն շատ կը նեղուէր տկարութիւն մը զգալով իւր գլխուն մէջ, եւ այն ատեն դժուար կը գտնէր աղօթել. ուստի շատ անգամ սովոր էր գրել իւր աղօթքները եւ դնել զանոնք իւր Սուրբ Գիրքին մէջ, "որպէս զի Աստուած պատասխանէր անոնց :"

Չարմանալի էր անոր աճիլը չնորհաց մէջ : Միշտ նոր նոր դասեր կը սորվէր : Օր մը ըսաւ. "Կը խորհէի Յովնանէս Առաքեալին Պատմոս կղզւոյն մէջ ըլլալուն վրայ, եւ թէ Աստուած ո՛րչափ բաներ յայտնեց անոր մինչ նա աքսորուած էր եւ մինակ : Եւ այսպէս կը խորհէի մեր վրայ ալ. երբ հիւանդ կ'ըլլանք կամ նեղութեան մէջ, Աստուած ո՛րչափ բաներ կը յայտնէ մեզի Իւր սիրոյն վրայ, զորս չէինք կրնար սորվիլ

ուրիշ ժամանակ : Շատ բան սորվեցայ Յիսուսի վրայ՝ անկողին պառկելէս հետէ :"

Մինչ հեռի գտնուէի իրմէ, սովոր էր գրել ինձ եւ պատմել իւր սորված "նոր դասերուն" վրայ, եւ թէ Աստուծոյ համար ընելու ի՛նչ գործ գտած էր : Նամակի մը մէջ կ'ըսէր. "Երբեմն Յիսուս խորհիլ կուտայ ինծի համար կրած բոլոր չարչարանացը վրայ, եւ խորհելով օգնութիւն կը գտնեմ. ես շատ քիչ նեղութիւն կրնամ կրել Յիսուսի համար : " Շատ կը ցաւէր իւր քրիստոնէական կենաց մէջ գործած փոքր պակասութեանց վրայ : Ուրիշ նամակի մը մէջ կ'ըսէր. "Ո՛հ, ի՛նչպէս երջանիկ պիտի ըլլայի եթէ իմ խիղճս չյիշեցունէր ինձ իմ պակասութիւններս, ըսել կ'ուզեմ՝ եթէ չունեա նայի պակասութիւն : " Նոյն նամակին մէջ կ'ըսէր. "Շատ հաճելի կը գտնեմ հիմա Սուրբ Գիրքս կարդալը, եւ Յիսուսի հետ խօսիլը, ըսել կ'ուզեմ՝ աղօթքը : Յիսուս ամէն օր եւս աւելի իրեն մօտ կը քաշէ զիս, եւ աւելի հեզ ըլլալու չնորհքը կուտայ ինձ : Կ'ուզեմ աղօթել անոր խնդրելով իւր Սուրբ Հոգին, եւ արիութեան չնորհք՝ որուն կարօտ եմ :"

Յակոբոս շատ յաջողակ էր ձեռքով ճարտար բաներ շինելու. եւ երբ բաւական

առողջացաւ, բնաւ անդործ չէր կենար. կրնար շինել փայտէ այլ եւ այլ բաներ, սորվեցաւ նաեւ գուլպայ հիւսել: Բայց մեծ երկիւղ ունէր զի մի գուցէ չա՛տ ընկղմէր իրեն սիրելի այս զբաղմանց մէջ: Կը փափաքէր որ «Աստուծոյ բաները» միշտ առաջին տեղը բռնէին իւր քով, եւ ջերմեռանդութեամբ կ'աղօթէր որ իւր գործը իւր Սուրբ Գիրքէն աւելի չսիրէր: Անգամ մը մէկդի դրաւ իւր գործը, վասն զի իւր վրայ մեծ իշխանութիւն մը ունեցած էր այն:

Մեծ բաղձանք ունէր տետրակներ գրելու. եւ ուստի երբ բաւական ժամանակ առանձին կը մնար, կը սկսէր «գրել Յիսուսի համար», ինչպէս կը կոչէր ինք: Շատ դժուար կը գտնէր այդ գործը, վասն զի թերի էր իւր ուղղադրութիւնը եւ քերականութեան ծանօթութիւնը. բայց այնքան կը սիրէր պարապիլ անոր, որ սկսաւ սորվիլ քերականութիւն որպէս զի հասկցուելու խօսքերով գրէր: «Միայն Յիսուսի համար է որ կը սորվիմ քերականութիւն», կ'ըսէր, «վասն զի չեմ կարծեր թէ կարող պիտի ըլլամ աղէկ գրել մինչեւ որ չգիտնամ քերականութիւն»: Հինգ վեց հատ գրեց այս փոքր տետրակներէն. եւ անոնց մէջ ար-

տայայտուած խորհուրդները եւ վարդապետութիւնները գեղեցիկ են, եւ կը ցուցնեն թէ Աստուած ի՛նչ աստիճանաւ յայտնած էր ճշմարտութիւնն անոր՝ Սուրբ Հոգւոյն սորվեցունելովը:

Սաստիկ փափաք ունէր աշխատիլ ուրիշները Յիսուսի առաջնորդելու՝ թէ՛ խօսելով, թէ՛ գրելով եւ թէ՛ աղօթելով անոնց համար: Շատ անգամ անոր մեծ նեղութիւն կու տար սա բանը որ իւր տկարութեան պատճառաւ ծանրութիւն մը կը զգար այսպէս ընելով. բայց հասկցաւ թէ երբեմն «հանգչելով» ալ տակաւին Աստուծոյ գործը կը գործէր: Իւր նամակներէն մէկուն մէջ կ'ըսէր. «Այսօր Իրեն համար ընելու շատ գործ չունիմ, բայց եթէ՛ սպասել մինչեւ որ Նա տայ ինձ ընելու գործ մը: Ես ըսել չեմ ուզեր թէ Աստուած թողած է զիս. թերեւս անոր կամքն է զիս հանգիստ թողուլ, վասն զի նոյն ինքն Յիսուս անգամ յոգնեցաւ ճամբայէն, եւ պէտք ունեցաւ նստիլ՝ հանգչելու համար. բայց ոչ թէ անոր հոգին յոգնեցաւ, այլ մարմինը միայն. ուստի կը կարծեմ թէ Նա գիտէ որ մենք կը յոգնինք»: Շատ կ'աղօթէր գիւղին բնակչաց եւ մասնաւորապէս իւր հասակակից բարեկամաց համար: Ժամանակ մը կ'անոն

ըրած էր իրեն որ երբ տեսնէր թէ իրեն հասակակից բարեկամներէն մէկը կ'անցնէր իւր պատուհանին առջեւէն, կ'աղօթէր որ պէս զի Սուրբ Հոգին առաջնորդէր այն տղուն ըլլալ բարեպաշտ անձ մը : Շատ անգամ յոյժ խորին ցաւով կը խօսէր այն ժամանակին վրայ՝ երբ ինքն էր առողջ եւ զօրաւոր, բայց չար խօսքեր կը հանէր բերնէն, եւ զանց կ'ընէր աղօթքը եւ Սուրբ Գիրք կարդալը : Եւ սակայն բոլոր անոնք որ կը ճանչնային զնա, գիտէն թէ նա միշտ քաղցրաբարոյ եւ ազնիւ տղայ մըն էր, եւ ոչ թէ « չար տղայ » : Բայց շատ անգամ փափաք կը յայտնէր որ նորէն ետ դառնար այն ժամանակը, որպէս զի կարող ըլլար ետ առնուլ ամէն ինչ պակսութիւն որ դործած էր իւր գեղջկային եւ դպրոցական կեանքին մէջ : Օր մը ըսաւ . « Շատ անգամ կը զարմանամ թէ ինչպէս կրնայի այնչափ ատեն մնալ առանց Յիսուսի » : Սովոր էր ըսել, թէ « րչափ կը բաղձար դարձեալ երթալ եկեղեցի, եւ հասկնալ պաշտամունքն այնպիսի կերպով որ բնաւ չէր հասկնար առաջ : « Երբեմն կը խորհիմ, » կ'ըսէր, « թէ ինչպէս զարմանալի պիտի ըլլար հիմա պաշտամունքն ինձ : Ես առաջ բնաւ չէի խորհեր աղօթքներուն, երգե-

րուն, եւ քարոզներուն խօսքերուն վրայ, բայց հիմա անոնք կ'երեւին ինձ այնպէս պարզ եւ գեղեցիկ որ մտիկ պիտի ընէի ի բոլոր սրտէ » :

Յակոբոս երկար ատեն մեծ յոյս ունէր դարձեալ առողջանալու եւ ուրիշ տղոց նման ըլլալու . ուստի մահուան երկիւղը չէր որ պատճառ եղաւ անոր բարեպաշտութեան ճամբուն մէջ մտնելուն : Կը բաղձար ապրիլ, եւ իւր լոյսը փայլեցունել Յիսուսի համար : « Ես կը խորհիմ երբեմն, » ըսաւ օր մը, « թէ եթէ առողջանամ եւ կարող ըլլամ վաղվազել ուրիշ տղոց պէս, պիտի ուզեմ արդեօք թողուլ Փրկիչս : Եւ յետոյ կ'ըսեմ, Ո՛չ : Ես բնաւ չեմ կրնար դարձեալ ըլլալ առանց Անոր » : Ըսաւ այս խօսքը խորին զգացմամբ, աշուրնեբը արտասուօք լեցուն : Շատ ստոյգ էր Քրիստոսի սէրն առ նա, եւ անոր սէրն առ Քրիստոս :

Օր մը հարցուց ինձ փոքր դժուարութեան մը վրայ որուն մէջ կը գտնուէր . այն էր « ուղիղ » կամ « ծուռ » ըլլալու խնդիր մը . եւ ըսաւ, « Ես միտքս դրած եմ յարիլ ուղիղին ինչ որ ըլլայ այն » : Եւ այս սկզբունքը ի դործ կը դնէր իւր հանապազօրեայ կենաց մէջ :

Յակոբոսի համար զարմանալի յայտնու-
թեան նման բան մը եղաւ երբ իմացաւ թէ
իրօք կ'երթար երկնային տունը : Բնաւ
պիտի չմոռնամ այն օրը որ խնդրեց ինէ
ըսել իրեն թէ իրօք մօտեցած էր մահուան :
Երբ լսեց որ չէր կրնար երկար ապրիլ ,
թուեցաւ թէ սարսափով եւ զարմանքով
լեցուեցաւ որ արժանի կը համարուէր ինք
երկնաւոր տունն ընդունուիլ : Երբ մօտ էր
մեռնելու՝ ըսաւ . « Ի՞նչ հարուստ տղայ
մըն եմ ես . կը զգամ թէ ունեցած եմ այս-
պիսի հարստութիւն իմ հիւանդութեանս
ժամանակը , եւ ահա այսպիսի հարստու-
թիւն ունիմ իմ առջեւ : Եթէ ապրէի , հա-
րուստ պիտի ըլլայի , վասն զի կրնայի գործել
Յիսուսի համար , բայց եթէ Նա կ'ընդունի
զիս միւս տունը , ես հարուստ պիտի ըլլամ
ամէն բանով : Պիտի տեսնեմ Անոր երեսը ,
եւ պիտի կատարեմ իմ Հօրս ճիշդ նոյն
գործերը : » Ուրիշ ատեն մը ըսաւ . « Աստ-
ուած ինձի շատ բան կը սորվեցունէ մինչ
կը պառկիմ հոս . իմ առջեւ կը դնէ ամէն
բան շատ պարզ կերպով , եւ կը զգամ թէ
Անոր կամքն է շատ քաղցր : Երբ դեղ
կ'առնում , կը խնդրեմ Անկէ որ օգտակար
ըլլայ ինձ այն , եւ յետոյ կ'ըսեմ , 'Քու
կամբղ ըլլայ : »

Յակոբոսի մահը շատ քաղցր եւ խաղաղ
մահ էր : Առաւօտ մը “ննջեց” եւ արթնցաւ
Թագաւորին ներկայութեանը առջեւ : Եւ
հիմա նա արդարեւ է “հարուստ տղայ մը ,”
եւ յարմարապէս կրնայ ըսուիլ անոր հա-
մար , “Թէպէտ մեռաւ , բայց տակաւին կը
խօսի :”

— 11 —

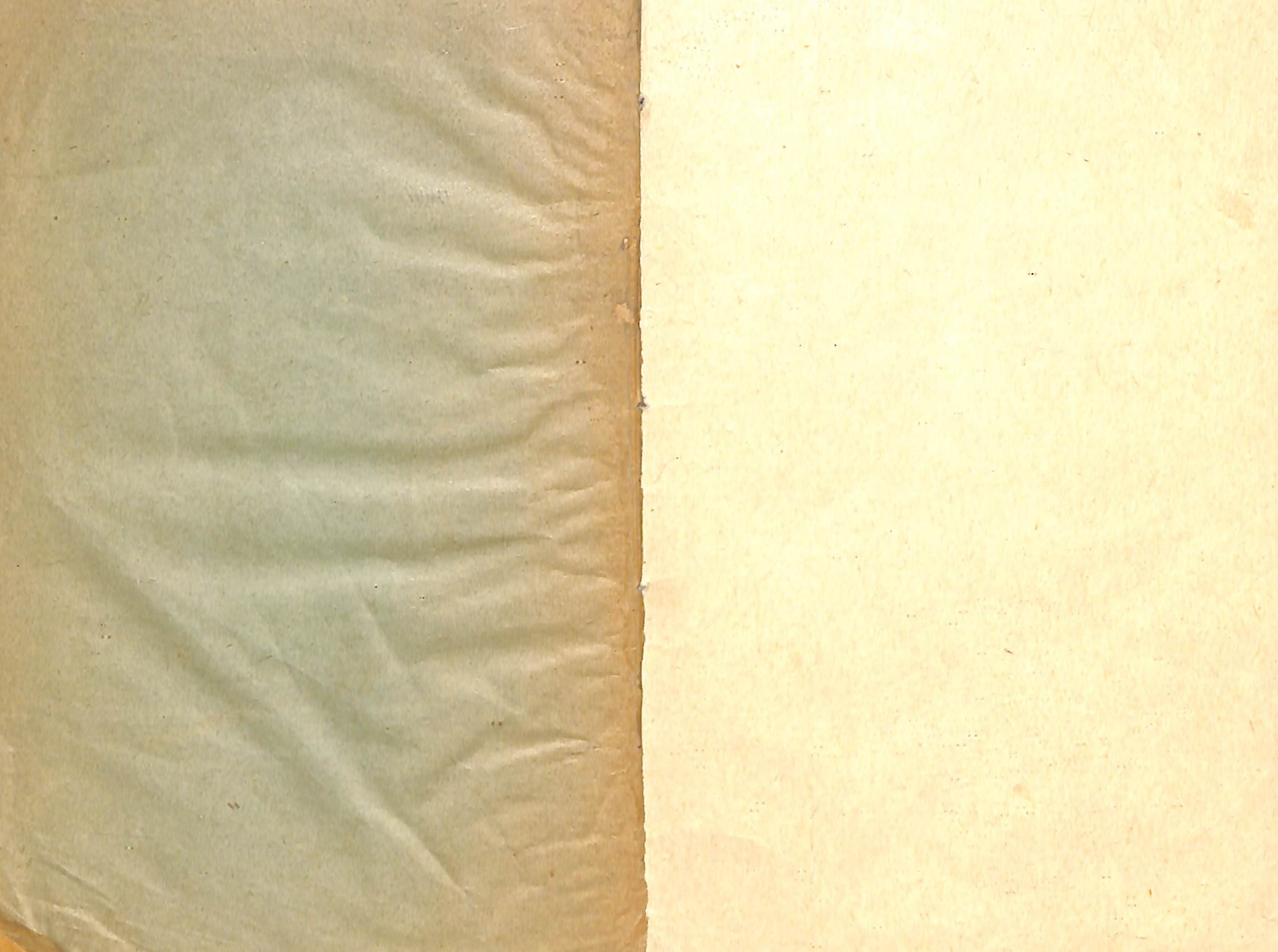
Գրքում և գրքի մեջ գտնվող բոլոր
 արժեքները և "բնական" և "արհեստական"
 և "արհեստական" և "արհեստական" և "արհեստական"
 և "արհեստական" և "արհեստական" և "արհեստական"
 և "արհեստական" և "արհեստական" և "արհեստական"
 և "արհեստական" և "արհեստական" և "արհեստական"

<< Ազգային գրադարան

NL0029855

2974